

M. A. Castrénin seura

Jäsentiedote 2 / 2020

M. A. Castrénin seuran vuosikokouksen kuulumisia	
Seurasaari soi! 2020 virtuaalisesti	2
Suomalais-ugrilainen kulttuuriyhteistyö Venäjän kanssa 2021	4
Koronasta Venäjällä	5
Sukukansapäivien välivuotia ja juhlavuotia	6
Yhteystiedot	8

M. A. CASTRÉNIN SEURAN VUOSIKOKOUS

pidettiin seuran toimistolla 27.8.2020. Kokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat. Seuran hallituksesta olivat erovuorossa amanuenssi **Anna-Mari Immonen**, toimittaja **Kirsikka Moring** ja professori **Mika Lavento**, jotka kaikki valittiin jatkamaan hallituksessa seuraavan kolmivuotiskauden.

Kunniajäseniksi valittiin seuraavat seuran toimintaa vahvasti tukeneet jäsenet: kulttuuriministeri emeritus **Nikolai Gavrilov** (Marin tasavalta), kirjailija **Olli Heikkonen**, Äidinkielen opettajain liiton toiminnanjohtaja **Anne Helttunen**, FM **Paula Kokkonen**, musiikkipedagogi **Anneli Kont**, professori emeritus **Heikki Laitinen**, professori **Sirkka Saarinen**, kirjailija **Jouni Tossavainen** sekä äidinkielen ja kirjallisuuden lehtori **Tuula Uusi-Hallila**.

Vuosikokouksessa päätettiin, että jäsenmaksut pysyvät ennallaan:
vuosijäsenet 20
opiskelijajäsenet 10 €
ainaisjäsenet 200 €
yhteisöjäsenet 100 €
ainaisyhteisöjäsenet 1000 €.

Seura toiminta vuonna 2020 keskittyy edelleen perus- ja hanketoimintaan sekä suomalaisten toimijoiden projektien delemoimiseen opetus- ja kulttuuriministeriön hakumenettelyn puitteissa.

M. A. Castrénin seuran vuosittainen tapahtuma on syksyisin järjestettävä sukukansapäivä, jolla tehdään tunnetuksi suomalais-ugrilaisia kansoja, heidän kieltään, kulttuuriaan ja nykyolojaan. Tänä vuonna sukukansapäivän tapahtuma, jolla juhlistetaan seuran 30-vuotista taivalta, järjestetään koronatilanteen vaatimien määräysten mukaan, ja siitä ilmoitetaan myöhemmin tarkemmin.

Suomessa järjestettävistä sukukansapäivän tapahtumista kootaan perinteiseen tapaan yhteinen valtakunnallinen tapahtumakalenteri.

Ajankohtaisista suomalais-ugrilaisen maailman asioista saa näin poikkeusaikanakin tietoa seuran toimistosta puhelimitse tai sähköpostitse sekä FB-sivulta – pidetään yhteyttä!

Seurasaaari Soi! kansanmusiikkitapahtuma järjestettiin tänäkin vuonna elokuussa. Vuosien varrella museotaloissa ja laajemmin koko Seurasaaaren alueella on kuultu mitä ihanampia konsertteja sekä erilaisia soitto-, laulu-, tanssi- ja soitinrakennustyöpajoja. Vuodesta 2006 lähtien järjestetyssä tapahtumassa on esiintynyt lukuisia joukko kansanmusiikin ammattilaisia ja myös suomalais-ugrilaisen vieraiden esityksiä on nähty monena vuonna. Tämän vuoden tapahtumaa varten M. A. Castrénin seura oli myöntänyt rahoitusta suomalais-ugrilaisen ohjelman toteuttamiseen. Korona kuitenkin sekoitti suunnitelmat ja aluksi näytti siltä, että koko tapahtuma jouduttaisiin perumaan. Kaikeksi onneksi se pystyttiin kuitenkin toteuttamaan virtuaalisena suomalaisten esiintyjien voimin, ilman paikalla olevaa yleisöä.

Konsertteja oli kolme ja ne kaikki lähetettiin suorina nettilähetysteinä Seurasaaarisäätiön toimitiloina toimivasta Isännän talosta ja sen yläkerrassa olevasta entisestä höyrylaivojen odotushuoneesta. Esiintyjinä olivat **Teija Niku**, haitari, tarinankertoja **Anna-Maria Toivonen** ja Pauanne-yhtye. Konsertit onnistuivat kaikin puolin hienosti ja jokaisessa oli omanlaisensa lämmin tunnelma. Esiintyjät tavoittivat upeasti ja ammattitaitoisesti yleisönsä myös netin kautta. Katsojana tunsin, että esiintyjät esiintyvät juuri minulle, joka katselin lähetystä koneeltani.

Konsertit olivat vapaasti katsottavissa YouTubessa syyskuun loppuun asti. Jos et ennättänyt näkemään näitä konsertteja, niin jokaisesta konsertista on YouTubessa nähtävänä yhden kappaleen pituinen video Seurasaaarisäätiön YouTube-kanavalla.

Syyskuun puoleen väliin mennessä konserttivideot olivat keränneet yhteensä yli 1000 katselukertaa. Yleisöä tämä virtuaalisesti järjestetty festivaali tavoitti siis huomattavasti enemmän kuin mitä museotaloihin olisi sisälle mahtunut.

Konserttikokemuksena virtuaalikonsertti ei tietenkään ole samanlainen kuin sellainen, jossa yleisö on paikan päällä ja esiintyjien ja yleisön välillä on suora vuorovaikutussuhde, mutta ei se myöskään ole tavallista konserttia yhtään vähäpätöisempi.

Mietin tapahtuman aikana paljonkin sitä, miten suomalais-ugrilaisessa yhteisössä voitaisiin enemmän hyötyä virtuaalisuudesta. Voisiko tapahtumia tulevaisuudessa järjestää niin, että niihin olisi jollain tavallista mahdollista osallistua ja päästä osalliseksi myös netin välityksellä. Luulen, että tämä kuluva koronavuosi on laittanut ajatukset käyntiin monessa paikassa ja toivon, että suomalais-ugrilaisessa maailmassa nähtäisiin tulevaisuudessa tällä saralla rohkeita ja ennakkoluulottomia kokeiluja.

MAARI KALLBERG

Anna-Maria Toivonen

Pauanne.

Teija Niku.

Sivun kuvat: Videotuotanto Vauhtiluiska.

Финно-угорское культурное сотрудничество с Россией
Гранты на 2021 год

Финно-угорское культурное сотрудничество с Россией основывается на взаимном партнерстве и проектном сотрудничестве по следующим направлениям:

1. Поддержка и развитие культур финно-угорских народов в мультикультурном обществе
- 2.
3. Поддержка и развитие языков финно-угорских народов
- 4.
5. Развитие финно-угорского сотрудничества в области культуры, осуществляемое негосударственными организациями

Реализация совместных проектов с Обществом М.А.Кастрена

Общество М.А.Кастрена продолжает свое сотрудничество с финно-угорскими народами России путем установления связей и способствования взаимодействию между финнами и этими народами, путем популяризации культур финно-угорских народов в Финляндии и в других странах мира, а также путем оказания поддержки их культурным стремлениям, использованию родных языков и их развитию в качестве средства современной коммуникации.

В 2020 году правление Общества М.А.Кастрена принимает проектные предложения в области языка и культуры от финно-угорских представителей России до **30.9.2020 года**. Проекты не могут начинаться раньше, чем 1.3.2021 и заканчиваются не позднее 31.12.2021.

Проектное предложение скрепляется подписью и датой. Каждый пункт в резюме должен быть дан ответ. Максимальная длина не более двух страниц. В дополнение к резюме вы можете отправлять вложения, число которых не ограничено. Предложение - конкретный и обоснованный план проекта. Заявителем может выступить зарегистрированная организация, имеющая юридический адрес, а не частное лицо.

Предложение сотрудничества, резюме (doc-файл) должны быть отправлены до 30.9.2020 г. по электронной почте: [marja.lappalainen\[a\]castren.inet.fi](mailto:marja.lappalainen[a]castren.inet.fi). Предложение сотрудничества и вложения (стоимость контрактов, образец страницы, и т.д.) должны быть отправлены (последние штемпель 30.9.2020) по почте по адресу: М. А. Castrénin seura, Mariankatu 7 A 5, FI-00170 Helsinki, FINLAND/ФИНЛЯНДИЯ.

Присланные позже указанного срока и направленные только по электронной почте заявки рассматриваться не будут.

Общество М.А. Кастрена

www.macastrén.fi

KORONASTA VENÄJÄLLÄ

Koronatilanne näyttää jossain määrin vakiintuneen Venäjällä Suomen rajan läheisyydessä. Tartuntojen määrä on kuitenkin edelleen huomattavasti korkeammalla tasolla kuin Suomessa. Pietarin koronatilastot (elokuun lopussa todettu yhteensä 36.667 tartuntaa) näyttävät suurilta Suomen vastaaviin verrattuna. Myös Karjalan tasavallassa tautitapauksia todetaan väkilukuun verrattuna enemmän kuin Suomessa, tartuntoja oli raportoitu elokuun loppuun mennessä 3.130.

Suomen ja Venäjän välillä on hyvin vähän rajanylityksiä. Maaliskuussa Suomi ja Venäjä sulki-
vat itärajan ja Venäjä keskeytti kaikki ulkomaanlennot koronan leviämisen estämiseksi. Rajan yli pääsee pääasiassa vain tavaraliikenne. Kesäkuussa Venäjän hallitus salli maahantulon ulkomaalaisille, joilla on oleskelulupa Venäjällä. Elokuussa Venäjä ryhtyi vaatimaan negatiivisen koronatestituloksen (enintään kolme päivää vanha) kaikilta maahan tulevilta ulkomaalaisilta. Kaikki Venäjälle saapuvat ulkomaalaiset joutuvat myös 14 vuorokauden pakolliseen karanteeniin.

Jo maaliskuussa Moskovassa, Pietarissa ja useilla muilla alueilla Venäjällä otettiin käyttöön merkittäviä rajoituksia ulkona liikkumiseen. Venäjän rautatiet ovat myös vähentäneet maan sisäisiä junavuoroja.

Suomen Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) ei edelleenkään suosittele matkustamista Venäjälle. Sieltä Suomeen saapuvien tulee olla kahden viikon omaehtoisessa karanteenissa.

Venäjän eri alueilla on voimassa erilaisia rajoitustoimia. Moskovassa suojamaskien ja suojahanskojen käyttö on pakollista joukkoliikennevälineissä ja julkisissa tiloissa. Ajankoh-
taista tietoa saa sivulta www.mos.ru. Pietarissa suojavälineiden käyttö on pakollista kaupoissa, julkisessa liikenteessä ja julkisilla paikoilla.

Kaduilla suojavälineiden käyttö on 1.6. alkaen suositeltua, muttei enää pakollista. Rajoitukset vaihtelevat alueittain, ja ne voi tarkastaa paikallishallintojen kotisivuilta. Koronarajoituksia puretaan tai lisätään Venäjällä alueellisesti kunkin alueen epidemiologisen tilanteen mukaan.

Koko Venäjällä todettuja tartuntoja on ilmoitettu (2.9.2020) 1.005.000, toipuneita 821.169 ja kuolleita 17.414. Viranomaistietoja päivitetään Venäjällä kerran viikossa. Tartuntamääriä on eniten Moskovassa (263.684) ja Moskovan alueella (68.537), sitten Pietarissa (37.041). Suomalais-ugrilaisisten alueiden tartuntamäärät näyttävät tältä: Hanti-Mansia (19.744), Jamalin Nenetsia (13.503), Murmanskin alue (12 967), Permin alue (7.983), Bashkortostanin tasavalta (7.856), Komin tasavalta (6.620), Mordvan tasavalta (5.524), Marin tasavalta (4.293), Udmurtian tasavalta (3.249), Karjalan tasavalta (3.179) ja Nenetsia (315).

Komin tasavallan virallisesta tartuntamäärästä on ilmoitettu toipuneiksi 5.643.

Komin tasavallan sivulta www.komi.ru saa monipuolista ja ajankohtaista tietoa paitsi päivittyvästä tilanteesta myös voimassaolevista rajoituksista ja niiden muutoksista. Tällä hetkellä viranomaisohjeet ovat hyvin samantaisia Komissa kuin Suomessa: niistä tärkeimpinä käsi- ja yskimishygienian ja turvavälien noudattaminen. Elokuvateattereissa myydään vain osa istumapaikoista, kouluissa opetus tapahtuu samassa luokassa ja ruokatunteja on aikataulutettu. Uimahalleja ollaan avaamassa lähiaikoina. Tietoa koronaviruksesta ja siitä suojautumisesta saa myös online-konsultointipalvelun ja chat-palvelun kautta.

<https://стопкоронавирус.рф/information/>
www.thl.fi
<https://um.fi>

SUKUKANSAPÄIVIEN VÄLIVUOSIA JA JUHLAVUOSIA

Sukukansapäivien edeltäjinä pidetään 1920- ja 1930-luvuilla vuorotellen Suomessa, Virossa ja Unkarissa pidettyjä ns. suomalais-ugrilaisia kulttuurikokouksia. Ensimmäinen kokous, Yhteissuomalainen koulukokous, pidettiin 20.–22.6.1921 Helsingissä. Tämä kokous oli tarkoitettu ”kaikille sukukansoillemme, jotka vain voivat siihen ottaa osaa”.

Suomalaisia järjestäjiä kulttuurikokouksissa olivat Kansanvalistusseura, Suomen Kuoroliitto, Säveltaiteilijain Liitto ja Muusikerien yhtymä. Kokouksista on olemassa monistasivuisia pöytäkirjoja, ja Heimotyö-aikakauskirjoissa julkaistiin useita suomalais-ugrilaisia kansoja käsitteleviä kirjoituksia. Jo ensimmäisiä kokouksia järjestettäessä uskottiin, että olisi jotenkin mahdollista saada unkarilaisten, virolaisten ja suomalaisten lisäksi paikalle myös Venäjällä asuvia kielisukulaisia.

Neljännessä Suomalais-ugrilaisessa kulttuurikongressissa Helsingissä vuonna 1931 päätettiin, että ns. heimopäivää ryhdyttäisiin viettämään vuosittain aina lokakuun kolmantena lauantaina. Viimeiseksi jäänyt viides Suomalais-ugrilainen Kulttuurikokous pidettiin v. 1936 Tallinnassa.

Kulttuurikokousten ja heimopäivien perinteitä ryhdyttiin elvyttämään Virossa, Unkarissa ja Suomessa 1990-luvulla. Suomessa toimeen tarttui Suomalaisuuden Liitto, joka perusti toimikunnan ja ryhtyi organisoimaan erilaisia sukukansoihin liittyviä tapahtumia. Vuodesta 1993 vastaavan toimikunnan koollekutsujaksi tuli M. A. Castrénin seura.

Koko Suomea koskeva tapahtumakalenteri julkaistaan lokakuun alussa ainakin Facebook-tapahtumana. Toivotaan, että ensi vuonna voidaan viettää sukukansapäivien 100-vuotisjuhlavuotta paremmissa merkeissä!

Jo alkuvaiheessa Suomessa päädyttiin käyttämään tapahtumasta nimitystä sukukansapäivä.

M. A. Castrénin seuran sukukansapäivän teemaksi on yleensä valittu ajankohtainen tai muuten yleisesti kiinnostava aihe, minkä pohjalta on koottu asiantuntijajoukko suunnittelemaan tapahtumaa. Sukukansapäivän tapahtuma on pidetty syys–lokakuussa riippuen esiintyjien ja tapahtumapaikan aikatauluista sekä luonnonolosuhteista.

Seuran kolmikymmenvuotisen toiminnan aikana on sukukansapäivillä tuotu esiin suomalais-ugrilaista maailmaa sen monilla eri ulottuvuuksilla mordvalaisen naisen maailmankuvasta ikiroudan sulamiseen, mediasta ideologian kahleissa maailman ensimmäiseen suomalais-ugrilaiseen runopuulaakiin, joka sai jatkoa seuraavana vuonna järjestämässämme kirjallisuuskongressissa maailman ensimmäisenä uralilaisena Poetry Slaminä! Matka on ollut mittava – ja jatkuu edelleen: Kaukana jyrisee ukkonen, niin soi rumpumme ääni!

Sukukansapäivän tapahtumia on viime vuosina järjestetty Suomessa pitkin syksyä varsinaisen sukukansapäivän ollessa edelleen lokakuun kolmas lauantai. Järjestäjätahoja on runsaasti kattaen suuren osan suomalais-ugrilaisiin kansoihin keskittyvistä kansalaisjärjestöistä, ystävyysseuroista, instituuteista, keskuksista ja monista muista yhteistyökumppaneista.

Koronapandemian vuoksi tänä syksynä sukukansapäivään liittyviä tapahtumia järjestetään aiempia vuosia vähemmän, niistä suuri osa pienimuotoisesti ja virtuaalisesti.

M. A. Castrénin seura sukukansapäivillä vuodesta 1992

- 1992 *Sukukansojen päivä Kansallismuseossa – tapahtuma*
- 1993 *Sukukansapäivän seminaari. Valokuvanäyttely, elokuvaesitys.*
- 1994 *Tapahtuma Kansallinen kulttuuri, kielen ja perinteen varaan rakentuva identiteetti.*
- 1995 *Komin ekologiset kysymykset – seminaari.*
- 1996 *Pienet kielet monikulttuurisessa maailmassa – seminaari.*
- 1997 *Mordvalaisen naisen maailmankuva – tapahtuma.*
- 1998 *Seminaari Suomalais-ugrilainen maailma – lähellä ja kaukana.*
- 1999 *Seminaari Uralilainen kirjokansi. Uralilaisten kansojen eepinen perinne.*
- 2000 *Seminaari Venäjän pohjoiset kansat. EU:n pohjoinen ulottuvuus.*
- 2001 *Seminaari Suomalais-ugrilaiset kielet muuttuvassa maailmassa. Euroopan kielten teemavuosi.*
- 2002 *Suomalaisten tutkimusmatkoista Siperiaan – seminaari.*
- 2003 *Suomalais-ugrilainen elokuvafestivaali Camera Fenno-Ugrica.*
- 2004 *Seminaari Folklorisoidaanko vähemmistöt? Media ideologian kahleissa.*
- 2005 *Kaukana jyrisee ukkonen, niin soi rumpumme ääni! Suomalais-ugrilainen kansanmusiikki.*
- 2006 *Rituaalista teatteriin. Suomalais-ugrilainen teatteripäivä.*
- 2007 *Seminaari Ikirouta sulaa – miten käy alkuperäiskansojen.*
- 2008 *M. A. Castrén ja Siperian kielioppi – sarjakuvakirjan julkistusseminaari.*
- 2009 *Finno-Ugric Poetry Slam – I suomalais-ugrilainen runopuulaaki.*
- 2010 *M. A. Castrénin seura 20 vuotta.*
- 2011 *Suuntana Siperia – eko- ja etnoturismin matkamessut.*
- 2012 *Ugrit lavalla – suomalais-ugrilainen maailmanmusiikki.*
- 2013 *Seminaari Katoavatko laulut tundralta – kielten ja lajien uhanalaisuus.*
- 2014 *Seminaari Koulunpenkillä: Venäjän koulutus uudistus nyt.*
- 2015 *Helsingin Kirjamessut, Etnoklubi.*
- 2016 *Sukukansapäivän etnoklubi.*
- 2017 *Sukukansakvartetin jazzkonsertti.*
- 2018 *Kino Fenno-Ugrica – suomalais-ugrilaisten elokuvien päivä.*
- 2019 *Seminaari Pieni kieli, suuri maailma. YK:n alkuperäiskansojen kielten vuosi.*

MITEN TULLA M. A. CASTRÉNIN SEURAN JÄSENEKSI?

M. A. Castrénin seuran jäseneksi voi liittyä täyttämällä Jäsenrekisteritiedot -kaavake (löytyy kotisivuilta www.macastren.fi, voidaan myös lähettää postitse) ja lähettämällä se joko postitse tai sähköpostitse seuraan. Jäsenmaksukategoriat löytyvät tämän tiedotteen takakannesta.

Jäsenenä tuet seuran toimintaa ja edistät yhteisiä arvoja ja tavoitteita. Jäsenmäärä vaikuttaa näinäkin aikoina esim. apurahoja haettaessa – jokainen jäsen on meille tärkeä.

Seuran jäsenet saavat jäsentiedotteita ja alennuksia alan uutuuskirjoista. Jäsenille järjestetään tapahtumia ja räätälöityjä kulttuurimatkoja Venäjän suomalais-ugrilaisille alueille. Voit vaikuttaa seuran toimintaan vapaaehtoisena erilaisten tapahtumien yhteydessä. Ja tietenkin myös osallistumalla vuosikokoukseen!

HUOM. Jäsenyyden voi antaa myös lahjaksi!

M. A. Castrénin seura

Toiminnanjohtaja Marja Lappalainen
puh. +358 (0)50 54 36 888
marja.lappalainen@macastren.inet.fi

Osoite:
Mariankatu 7 A 5
00170 Helsinki

<http://www.macastren.fi>
FB: M. A. Castrénin seura MAC

<http://www.ugri.net>

M. A. Castrénin seura on perustettu Helsingissä vuonna 1990. Se pyrkii ylläpitämään ja kehittämään yhteyksiä Venäjällä asuviin uralilaisia kieliä puhuviin kansoihin. Seuran jäseneksi voi liittyä ilmoittamalla yhteystietonsa toimistoon puhelimitse, sähköpostitse tai postitse. Jäsenmaksut ovat vuosijäseniltä 20 €, opiskelijajäseniltä 10 €, ainais- ja yhteisöjäseniltä 200 € ja ainaisyhteisöjäseniltä 1000 €.

Hallituksen jäseniä ovat MuT Maari Kallberg (pj.), amanuenssi Anna-Mari Immonen (Museovirasto), äidinkielenopettaja Minna Inovaara, kirjailija Riina Katajavuori, opiskelija Tomi Koivunen (Turun yliopisto), arkeologian professori Mika Lavento (Helsingin yliopisto), toimittaja Kirsikka Moring, FT Merja Salo (vpj., Helsingin yliopisto) ja tietoasiantuntija Emilia Tuohimetsä (Suomalaisen Kirjallisuuden Seura).